

газъ въглеродъ, да става и да ся прѣобразява непрѣстано, както е въдородъ-тъ въ различни състоянія на съединеніе, амміакъ-тъ, и др., и др., тѣхното обще вліяніе върху изникваніето е още твърдѣ малко познато, за да ги забѣлѣжваме тукъ. — При това нека кажемъ что, ако опытиты на хымицити и да сж показали, съ единъ начинъ доста правъ колкото го прощава състояніето на науката, че съставныты начяла на атмосферата сж чувствително сжщиты на высочины и въ твърдѣ различни климати, пакъ чловѣкъ може въ доста голѣмъ четъ обстоятелства да намѣри исключенія на това правило. Безъ да говоримъ за онызъ пещеры въ които газъ въглеродъ разваля въздуха та го напраща смъртоносенъ, за онызъ долины на които уморителната поляна е нѣкакъ-си побѣлѣла отъ коститы на животныты, които сж ся приближили тамъ безъ да ся прѣдвардятъ, всякой знае колко цѣлы страны сж станали вредны на здравіето отъ близосѣдството на малко голѣмшкы блатъ.

Въ еднаква температура, която да нѣма живыи и легкыи въздухъ отъ высокыты настелы, растеніята отъ планиныты ся ващатъ мѣчно въ равнището, и онызъ отъ полето, кога можѣтъ да растятъ много на високо, никнатъ всякогажъ тамъ съ по-малко сила; чясто также тыя испадатъ тамъ на случайны прѣобрѣщанія, които можахъ нѣкогажъ да направятъ да ся сѣмнѣваме за еднаквость-та на родовети. — Растеніята отъ дълбокыты долины и на задухъ щѣтъ изѣмощавать на растворено расположение; онызъ отъ блатливыты мѣста щѣтъ бѣдѣтъ злѣ край рѣкыты, и онызъ отъ поляныты щѣтъ ся изгубятъ по край морето, когато малкыи брой на растеніята, что сж свойственны на пѣсакливити брѣгове, щѣтъ прѣстанатъ да вирѣять, ако нѣкой не ги прѣвардваше отъ соленыты испаренія на морскыты вѣтрове.

§ II. Физическо и миханическо дѣйствіе.

Обаче тыя вліянія не сж само что атмосферата показева. — Както трѣба да разсѣди чловѣкъ отъ познаніето на състава и, въздухъ-тъ е тежакъ. Натискваніето му, за да не бѣде чувствително, зачто ся изравнева като дѣйствува отъ всяка страна, и зачто то жиавата сила на нашити органи нему е съразмѣрна, не е равно по-малко отъ тяжесть-та на единъ стѣлпъ вода отъ около 32 крака, която щяше облива отъ всяка страна земный валякъ, и това натискваніе, доказано до явность съ клюманіята на църкалкыты и съ явленіята на барометра, е първото състояніе на сществованіето ни. — Хората сж опытали вѣке, кога възлазятъ съ мѣхуръ на голѣмы высоты, и по-добрѣ още, посредствомъ пневматическа машина, что, ако то прѣстанваше, крѣвныты жилы и оныя прѣзъ които тече въ растеніята мазгата, щѣтъ ся издуятъ завчясъ колкото да ся пукнатъ.

Кога атмосферата стане твърдѣ тяжка, здравіето на животныты ся вижда да страда. — Кога тя стои нѣкоє врѣмя лека,